

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

The Participation in Academic Administration of Administrators and Teachers Engaged in Schools of Association Committee Under the Secondary Education Service Area at Surat Thani, Chumphon

ปาไลนี เพชรทอง¹

Palinee Phetthong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 โรงเรียน รวม 1,057 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ครูควรมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการวางแผนการนิเทศการเรียนการสอน ความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของครู 3 ลำดับแรกคือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการวัดผลประเมิน และเทียบโอนการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน คือ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยทางการศึกษากับสถานศึกษาอื่น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และการสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำ

Received: 2022-05-25 Revised: 2022-06-21 Accepted: 2022-06-28

¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร Secondary Education Service Area at Surat Thani, Chumphon. Corresponding Author e-mail: Palinee@gmail.com

ผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของครู; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The research aimed to investigate the current status as well as the desired status of teachers' participation in the academic affairs administration in their school, and propose guidelines for the enhancement of teachers' participation. To compare the level of teacher participation in academic administration. Classified by educational level and working experience. The population used in this study were teachers of 14 schools in the Surat Thani 1 campus under the Office of Secondary Education Service Area 11 in the academic year of 2020, total 1,057 people. Secondary School District 11,285 people. The data analysis was conducted by using descriptive statistics; percentage, mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index (PNIModified) as well as content analysis. The results revealed the current status of teachers' participation in the academic affairs administration in terms of curriculum development and the desired status of teachers' participation in education supervision, especially in instruction supervision planning, were at high level. The research found the top three needs assessment for their participation which including the research for educational development, educational measurement and evaluation, and development of learning resources, materials, and innovation as well as educational technology. The guidelines for Development of innovative media and technology for education The development of the learning process in terms of assessment results and compare the transfer of education Research to improve the quality of education the enhancement of teachers' participation in the school's academic affairs administration included the organization of activities that aimed to promote the sharing of research knowledge among other schools, the consistency of measurement and evaluation methods to the expected learning outcomes of each learning area, and the facilitation as well as the support of inside and outside learning resources. Finally, the school administrators were recommended to apply the research results to the enhancement of their teachers' participation in the school's academic affairs administration

Keywords: Teachers' participation; Academic affairs

1. ความนำ

ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อน มากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่คนสังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2555 - 2559)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรงประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สมน อมรวิวัฒน์, 2550 : 461) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1) และสอดคล้องกับอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา จัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่า การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 2) ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 ให้ความสำคัญในการบริหารงานในทุกๆ ด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานด้านวิชาการ โดยภาพรวมยังมีปัญหาหลายประการ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในด้านการดำเนินการหลายประการ เช่น ปัญหาด้านหลักสูตรครูยังขาดความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดทำหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนที่เน้นการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ยังยึดการสอนแบบเดิมและครูยังสอนไม่ตรงกับวิชาเอกของครู การขาดแคลนครูตามกลุ่มสาระ ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 โดยแบ่งเป็น 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ดำเนินการของโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาในครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ทั้ง 12 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา

- 1.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 โรงเรียน รวม 1,057 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 285 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejie & Morgan, 1970 : 608 อ้างถึงใน พรณี ลีกิจวัฒนะ, 2549 : 8)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ เป็นคุณลักษณะและสถานภาพของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ได้แก่

3.1.1 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์การในการปฏิบัติงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) ตั้งแต่ 10-20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม เป็นการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ในข้อข่าย 12 ด้าน ได้แก่

3.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

3.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2.7 การนิเทศการศึกษา

3.2.8 การแนะแนวการศึกษา

3.2.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

3.2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

3.2.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัด

4. การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ด้วยเหตุที่ผู้บริหารไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามลำพังคนเดียวได้ การดำเนินงานส่วนใหญ่บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวคิดทางการบริหารที่ยอมรับว่าเหมาะกับยุคสมัย มีความสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะคำนึงถึงความสำคัญของผู้ร่วมงานทุกระดับ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีแนวคิดมาจากการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Approach) และการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Approach) (สัมพันธ์ อุปลา, 2541 : 5)

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

นักการศึกษาให้ความหมายการมีส่วนร่วม (Participation) ไว้หลายประการ ดังนี้

สายสุนีย์ ปุตุตินันท์ (2541 : 40) ได้ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจ และอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องนี้เป็นเหตุเร้าใจให้การกระทำบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว

ศิริกาญจน์ โกสุม (2542 : 126) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียน เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า การมีส่วนร่วมที่แต่ละฝ่ายมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน โดยชุมชนมีสิทธิ์ที่จะร่วมกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควบคุมตรวจสอบการทำงาน ปฏิบัติการของโรงเรียนและมีอำนาจในการบริหารการเงินและงบประมาณ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการทำงานของคณะครู

อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ (2544 : 38) ได้สรุปว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลชุมชนได้มีบทบาทหรือพฤติกรรมในการร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ร่วมเสียสละเวลา แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ และอื่นๆ

ยุทธศิลป์ พานนท์ (2546 : 20) ได้สรุปว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่มบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันที่เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมริเริ่ม ร่วมวางแผน ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ปัญหา ร่วมชื่นชม ร่วมประเมินผล และร่วมรายงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวทางที่กำหนด

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2547: 37) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลอื่น ซึ่งอาจเป็นบุคคลภายนอกหน่วยงาน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กร ไม่ว่าจะผ่านทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อตัดสินใจหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร ซึ่งการดำเนินกิจกรรมนั้นมีผลกระทบต่อส่วนรวม

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่กลุ่มคนหรือบุคคลได้แสดงความรับผิดชอบ หรือมีความรู้สึกความเป็นเจ้าของแล้วแสดงพฤติกรรมเกี่ยวข้องในกิจกรรมหรืองานบางอย่าง ทั้งในระดับของการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การวางแผน การร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมการติดตามและร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาองค์การที่ตนมีส่วนรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมของกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มเฉพาะคือ การมีส่วนร่วมของครู หมายถึง กระบวนการที่ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมกับครูในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยตั้งแต่ระบบการวางแผนการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

การบริหารที่ดีควรต้องมีการระดมความคิด เพื่อหาแนวทางในการดำเนินกิจกรรมให้ไปในทางเดียวกันอย่างเป็นเอกภาพ ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับองค์กร โดยต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร สร้างความตระหนักให้เกิดความรู้สึกที่ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และองค์กรเป็นของตนเอง และเป็นหน้าที่ของตนเองที่ต้องเข้ามามีบทบาทในการบริหารงาน กล่าวคือ บุคลากรในองค์กรต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร นักการศึกษาได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ธรรมรส โชติกุญชร (2544 : 288 - 230) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 เกิดความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเชิงความคาดหวัง เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจทางการบริหารให้ดีขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานให้ดีขึ้น เพิ่มขวัญและความพอใจของพนักงานให้ดีขึ้น และช่วยให้องค์กรตอบสนองความต้องการของสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น

2.2 พฤติกรรมของบุคคลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กร กล่าวคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร โดยการปฏิบัติงานและขวัญของแต่ละบุคคล

2.3 การจงใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมสนองความต้องการทางจิตใจ โดยตอบสนองความสมหวัง ความเชื่อถือตนเอง

2.4 บุคลิกภาพกับองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วมให้โอกาสแก่บุคคลในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์กร พวกเขาสามารถควบคุมการทำงานของพวกเขามากขึ้น ซึ่งจะสร้างความสามารถ และสร้างความสำเร็จได้

2.5 การวิจัย จากการวิจัยศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของนักวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ ลิเคอร์ท (Likert, 1961) ผลวิจัยสรุปได้ว่าประสิทธิภาพการทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุดในกลุ่มของการมีส่วนร่วมของคณาจารย์ทุกคน กลุ่มที่มีการเลือกตัวแทนของพวกเขามีประสิทธิภาพการทำงานดีขึ้นแต่ไม่เท่ากลุ่มที่มีส่วนร่วมของคณาจารย์ทุกคน และกลุ่มที่ไม่ใช้การมีส่วนร่วมประสิทธิภาพการทำงานลดลง และชี้ประเด็นให้เห็นว่า การบริหารโดยมีส่วนร่วมจะช่วยให้ผู้ร่วมงาน

ได้มีโอกาสในการแสดงออกอย่างดี ให้ความสำคัญภาวะผู้นำที่ให้ความสำคัญกับการบริหารโดยมีส่วนร่วม ผู้บริหารที่มีมนุษยสัมพันธ์ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ระดับต้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ก่อให้เกิดการประสานงานได้ดีกว่า แรงจูงใจสูงกว่าประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2545 : 13) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของชุมชนซึ่งสรุปได้ว่า ในการที่จะบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นขึ้นอยู่กับผู้นั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารมากน้อยเพียงใด เพราะการมีส่วนร่วมในการทำงานนอกจากจะเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์แล้ว ยังเป็นการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและเกิดความพึงพอใจในการทำงานด้วย ส่วนระดับการมีส่วนร่วมมากน้อยนั้นขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน ความสำคัญของงาน เวลา สถานการณ์ และพฤติกรรมการทำงานของผู้ร่วมงาน

ณรงค์ ณ เชียงใหม่ (2545 : 4) ได้เขียนบทความความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีความสำคัญคือประชาชนยอมรับในโครงการนั้นมากขึ้น เพราะเป็นโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ประชาชนมีความรู้สึกผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น ลดความขัดแย้งการดำเนินโครงการจะราบรื่นได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น โครงการจะให้ประโยชน์แก่ชุมชนมากขึ้น และมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนา ช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชน

ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนต่อการพัฒนาการศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2541: 3) ได้ระบุความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียนว่า

1. ศึกษาวิเคราะห์โดยตำแหน่งนั้นมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการให้การนิเทศภายในโรงเรียนต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง
 2. บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอ มีความชำนาญในสาขาเพียงพอที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานของตน
 3. สภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกัน จึงเป็นการยากที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นบุคลากรภายนอกจะรู้สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน
 4. ปรัชญา หลักการและวิธีการสมัยใหม่เน้นว่าการนิเทศเกิดจากร่วมมือ ร่วมแรงซึ่งกันและกันไม่ใช่ต้องมีการช่วยชี้แนะตลอดเวลา
 5. บุคลากรภายในโรงเรียนต่างมีความคุ้นเคยกัน ย่อมทราบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภายในโรงเรียน สามารถให้ความช่วยเหลือได้สะดวกกว่าบุคลากรภายนอกโรงเรียน
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 226) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารและงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลเพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

4. เพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานและเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาและครูอาจารย์

5. เพื่อพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ อันจำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาทั้งให้สามารถแก้ปัญหาที่

ขั้นตอนของการดำเนินงานการนิเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545 : 232-234) กล่าวไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการและเหตุผลและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน การดำเนินการนิเทศเป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการดำเนินการโดยอาศัยข้อมูลที่เชื่อถือได้ การประเมินสามารถทำได้ 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างโครงการเพื่อพิจารณาถึงวิธีดำเนินการ เพื่อปรับปรุงโครงการและการประเมินผลสรุปซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อการตัดสินใจถึงผลที่ได้รับจากการนิเทศ

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอน การประสานกับเขตพื้นที่การศึกษาในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 14 โรงเรียน รวม 1,057 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 285 คน ตามตาราง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krecie & Morgan, 1970 : 608 อ้างถึงใน พรณี ลีกิจวัฒนะ, 2549 : 8)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยผู้ศึกษา สร้างจากแนวความคิดที่ได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี สร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วย

1. ระดับทางการศึกษาแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่
 - 1.1 ปริญญาตรี
 - 1.2 สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์การในการปฏิบัติงานแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่
 - 2.1 น้อยกว่า 10 ปี
 - 2.2 ตั้งแต่ 10-20 ปี
 - 2.3 มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี จำนวน 48 ข้อ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบของกระทรวงศึกษาธิการ ในขอบข่าย 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษา นิยามปฏิบัติการ และขอบเขตการศึกษา จำนวน 48 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงในเนื้อหา ความถูกต้องของการใช้ภาษา พร้อมทั้งขอคำแนะนำไปแก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้อง สมบูรณ์ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

4.1 ดร.พิมลรัตน์ โสธารัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปราชญ์พิทยา

4.2 นางสุภาภรณ์ บุตรหมื่น รองผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปราชญ์พิทยา

4.3 นางสาวจตุพร เพือชัย ครูผู้สอน

แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงของเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ตามวิธีการของ โรวีเนลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117) โดยกำหนดการให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อเห็นว่าข้อคำถามสอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักของเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์เครื่องมือทั้งฉบับได้ดัชนีความสอดคล้องที่ 0.97 และนำไปสร้างแบบสอบถามต่อไป

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงและผ่านการเห็นชอบ จากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) เพื่อทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยคัดเลือกด้วยการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการทดลองใช้ (Try-out) มาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในรายข้อและทั้งฉบับ โดยวิเคราะห์ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125 - 126) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ดำเนินการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำแนกเป็น ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและการบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scal) เพื่อทราบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($SD.$) โดยกำหนดค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของ เบสท์ (Best อ้างถึงใน วัน เดชพิชัย, 2535 : 531 - 532) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ แต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับทางการศึกษา โดยการทดสอบค่าสถิติ t-test และประสบการณ์การในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าสถิติ F-test หากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา หรือหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตร IOC (Rovinelli และ Hambleton อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117)

1.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125 - 126)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพรรณนา ได้แก่

1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean)

3) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 ค่าสถิติ t-test สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

3.2 ค่าสถิติ F-test สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ามีค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการของ Scheffe

7. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษามีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาจากแบบสอบถามได้ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.40 รองลงมา มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 36.60 และสำหรับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.84 รองลงมา ปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.49 ต่ำสุดปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.18

2. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก และจะพบว่าครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการมากเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$) และการแนะแนวการศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การนิเทศการใช้หลักสูตรและการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ การศึกษา

วิเคราะห์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสาระแกนกลาง สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการของสังคมชุมชน และท้องถิ่น และการปรับปรุงและการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ($\underline{X} = 3.93$)

2.2 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนมากเป็นอันดับที่ 1 คือการจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจ ($\underline{X} = 4.32$) และรองลงมาคือ การนิเทศการเรียนการสอนที่ร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องตัวบ่งชี้หรือผลการเรียน ($\underline{X} = 4.12$) และการวางแผน จัดระบบ ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ($\underline{X} = 4.10$) ตามลำดับ

2.3 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการวัดผลประเมิน และเทียบโอนการศึกษา โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การดำเนินการวัดผลและประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริงและการนำผลการประเมินผลมาปรับปรุง พัฒนางานด้านการเรียนการสอน ($\underline{X} = 4.09$) รองลงมาคือ การจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลรายวิชาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา และการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลการเรียน ($\underline{X} = 4.07$)

2.4 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\underline{X} = 4.06$) รองลงมาคือ การดำเนินการวิจัยการบริหารพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวม ($\underline{X} = 4.01$) และการวางแผน ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นในการวิจัย การบริหารพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ($\underline{X} = 4.00$) ตามลำดับ

2.5 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนมากอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ($\underline{X} = 4.56$) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การผลิต

พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน ($\underline{X} = 4.56$) รองลงมาคือ การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการ ($\underline{X} = 4.22$) และการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ ($\underline{X} = 4.12$) ตามลำดับ

2.6 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้ง ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ($\underline{X} = 4.03$) รองลงมาคือ การประเมินผลการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่องานวิชาการ ($\underline{X} = 4.01$) และการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เอกสารแหล่งการเรียนรู้ การจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ ($\underline{X} = 3.99$)

2.7 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นลำดับที่ 1 คือ การวางแผนจัดระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ($\underline{X} = 4.05$) รองลงมาคือ การติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนา ระบบและกระบวนการนิเทศวิชาการและการเรียนการสอนของโรงเรียน และการนำผลการนิเทศมาใช้เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา และการเรียนการสอน ($\underline{X} = 4.01$)

2.8 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการแนะแนวการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ ดำเนินการแนะแนวการศึกษาในโรงเรียน ($\underline{X} = 4.17$) รองลงมาคือ การประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวศึกษากับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ($\underline{X} = 4.09$) และการวางแผนจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน ($\underline{X} = 4.07$) ตามลำดับ

2.9 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 4.06$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตามและ ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และการประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนางาน ($\underline{X} = 4.09$) รองลงมาคือ การวางแผนและการกำหนดเกณฑ์ประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และตัวชี้วัดตามเป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา และตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ($\underline{X} = 4.08$) และการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพ ($\underline{X} = 3.98$) ตามลำดับ

2.10 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การศึกษาวางแผนและสำรวจความต้องการงานด้านวิชาการของชุมชน ($\underline{X} = 4.07$) รองลงมาคือ การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน ($\underline{X} = 3.84$) และการให้ความรู้ สร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพคุณภาพชีวิตชุมชน ท้องถิ่น ($\underline{X} = 3.76$) ตามลำดับ

2.11 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานีด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การประเมินผลวิธีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ($\underline{X} = 4.19$) รองลงมาคือ การดำเนินการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ($\underline{X} = 4.10$) และการปรับปรุงวิธีการ ประสานงาน ติดต่อสื่อสาร ประสานความร่วมมือในการส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\underline{X} = 3.94$) ตามลำดับ

2.12 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\underline{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 1 คือ การจัดทำสื่อ นวัตกรรม การเผยแพร่ความรู้ ประชาสัมพันธ์

เสนอสาระความรู้ให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา ($\underline{X} = 4.00$) รองลงมาคือ การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาของบุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และการประเมินผล การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\underline{X} = 3.99$)

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสหวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันจะมีระดับการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ยกเว้นการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาแบ่งเป็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา และข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 ควรส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนโดยการให้ความรู้ สร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพคุณภาพชีวิตชุมชน ท้องถิ่นและประเมินผลโครงการกิจกรรมทางวิชาการที่ชุมชนต้องการ เพื่อการพัฒนาปรับปรุง

1.2 ควรส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยการสำรวจข้อมูลความต้องการเพื่อส่งเสริมงานวิชาการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดทำสื่อ นวัตกรรม การเผยแพร่ความรู้ ประชาสัมพันธ์ เสนอสาระความรู้ให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่จัดการศึกษา

1.3 ควรส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการจัดอบรม สัมมนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนและแนวทางเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของครูผู้สอน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน
3. ควรศึกษาความต้องการและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการแก้ปัญหการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

9. เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์พับบลิเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2544 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและ พัสดุภัณฑ์.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญนัช แยมประยูร. (2549). การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กายสิทธิ์ ศุภเดชาวิวัฒน์. (2551). การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษม วัฒนชัย. (2545). การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : เซ็นจูรี.
- คมสัน ศรีมานะศักดิ์. (2544). การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา.
- Crobach, L.J. (1990). Essentials of psychological testing (5thed.). New York : Harper Collins. Education and Psychological Measurement, 30(10), 607-610
- Gilmore, Kimberty L (2007) "The Relationship Between School Size and Student achievement in Texas middle Schools". *Dissertation School Systems*. New York.: Acmillan.
- Krejcie, R.V.,& Morgan, E. W. (1970). Determining sample size for research activities. Likert, R. (1961). New patterns of management. New York: McGraw-Hill.
- Smith, Joshua (2006) "Technology-assisted Instruction and Student Advancement". *Dissertation Abstract International*. 139-A. (October)